

ПРЕОБРАЖЕННЯ У ГОСПОДІ

МАТЕРІЯЛИ ІІІ СЕСІЇ СОБОРУ МОНАШЕСТВА УГКЦ
«СЛУЖІННЯ І ПІСЛАННИЦТВО» 2008 р.

Патріярша Комісія у Справах Монашества УГКЦ

ПРЕОБРАЖЕННЯ У ГОСПОДІ

МАТЕРІАЛИ ІІІ СЕСІЇ
СОБОРУ МОНАШЕСТВА УГКЦ
“СЛУЖІННЯ І ПІСЛАННИЦТВО”
2008 р.

Львів • Видавництво “Свічадо” • 2009

УДК 86.377(4УКР-4ЛьВ-2)-6л 0

ББК 271.4 (477.83)-788 (063)

П 72

Висловлюємо щиру подяку всім, хто підтримав Собор монашества
Української Греко-Католицької Церкви:

**Патріархові Любомирові Гузару,
Єпископам УГКЦ,
Єпископській Конференції США
United States Conference of Catholic Bishops
Церкві в Потребі
KIRCHE IN NOT
Комунікантес
COMMUNICANTES
Реновабіс
RENOVABIS
Пані Марічці Генді,
Пані Іванці Кушнір,
Пані Руслані Циглики
з НАРОДНОЇ ВИШИВКИ
Пану Зіновієві Стахуру
з фірми “Навігатор”
всім Чинам, Згромадженням,
Монастирям та Інститутам
богопосвяченого життя
УГКЦ в Україні**

Видавництво спирається на
“Український правопис. Проект найновішої редакції”
Інститут української мови НАН України (1999)

П 72 Преображення у Господі: Матеріали III сесії Собору монашества УГКЦ
“Служіння і післанництво”, 2008 р. – Львів: Свічадо, 2009. – 208 с.

ISBN 978-966-395-325-0

ББК 271.4 (477.83)-788 (063)

© Патріярша Комісія
у Справах Монашества УГКЦ, 2009

ISBN 978-966-395-325-0

*єрм. Ілля Мамчак,
настоятель монастиря св. пророка Іллі
(с. Дора Надвірнянського району Івано-Франківської області)*

Народився 25 червня 1963 р. у Львові.

З 1987 по 1991 р. – Підпільна семінарія Святого Духа у Львові.

16 травня 1991 р. отримав священничі свячення.

1 лютого 1993 р. вступив до монастиря Студійського Уставу.

З 1994 по 1999 рр. навчався у Люблінському католицькому університеті (Польща), закінчив з магістерсько-ліценціятським ступенем.

З 1 березня 1997 р. був настоятелем у Львові у монастирі св. Обручника Йосифа.

З 22 вересня 1999 р. – наставник новиків в Святоуспенській Унівській Лаврі.

З 27 квітня 2005 р. – настоятель монастиря у Львові.

З 27 березня 2008 р. – настоятель монастиря св. пророка Іллі в с. Дорі Надвірнянського району Івано-Франківської області.

ІДЕНТИЧНІСТЬ МОНАШЕСТВА УГКЦ, ГОЛОВНІ ВИСНОВКИ І СЕСІЇ СОБОРУ

Завдання, яке одержав доповідач від організаторів Собору, полягало в тому, щоб коротко окреслити зміст і головні висновки І сесії Собору монашества УГКЦ та першої Конференції монашества УГКЦ, котра їй передувала, зокрема для тих делегатів, які не брали в них участі. Тож ця доповідь не має на меті висвітлити якусь нову тему чи внести пропозиції. Вона має інформативно-синтетичний характер і побудована лише на матеріалах першої Конференції та І сесії Собору.

Темою І сесії Собору монашества “Преображення у Господі”, котра відбувалася 8-11 вересня 2004 р. у Львівській духовній семінарії у Рудно, було обрано питання ідентичності нашого чернецтва у покликанні та служінні УГКЦ. У такий спосіб уперше після того, як Церква вийшла з підпілля, на порядок денний було поставлено вкрай конечну і важливу справу – пошук свого місця у сучасному житті Церкви. Для кращого приготування до Собору 21-26 липня 2003 р. було zorganizовано у Львові першу Конференцію монашества “Преображення у Господі”, яка насамперед дала змогу вперше зібратися значній кількості богопосвячених осіб та обговорити багато насущних питань, котрі остаточно мали допровадити до глибших роздумів над питанням ідентичності на І сесії майбутнього Собору. Як мовиться у передньому слові до видання матеріалів Конференції, перед учасниками стояло три завдання: *“перше – спільно застановитися над історією чернецтва від древніх часів до недавньо пережитих років переслідувань і підпілля; друге – розглянути стан богопосвяченого життя в Україні за останні дванадцять років; і третє – визначити перспективи, на підставі яких можна буде випрацювати план розвитку богопосвяченого життя і водночас розпочати приготування до собору...”*¹.

¹ с. Дія Стасюк, *Переднє слово* // Патріярша Комісія для справ монашества УГКЦ, *Преображення у Господі. Матеріали Конференції монашества УГКЦ*, Львів 2004, v (далі – МКМ).

Не буде зайвим зауважити, що атмосфера відкритості й активної зацікавленості під час Конференції дала змогу досягнути бажаних результатів, якими можна вважати взаємне пізнання між різноманітними спільнотами богопосвяченого життя нашої Церкви та спільна застанова над важливими й актуальними справами. Важливою і незамітною основою всього цього була спільна молитва у храмі та роздумування над іконою Преображення Господнього. Ґрунтовні дискусії натомість дали можливість зіставити різні думки і позиції богопосвячених осіб. Виголошені доповіді можна б поділити на такі групи: історичного, аналітичного та богословського характеру.

Доповідачі намагалися компетентно розглянути історію східного монашества від самих його початків та простежити, яким чином історичний досвід наших попередників може бути використаний для теперішнього нашого життя, адже ми, сучасні ченці і черниці, є наслідниками і продовжувачами минулих поколінь. Доповідачі висвітлювали найголовніші віхи історії чернецтва, і зокрема, на українській землі.

Особливу увагу було звернуто на причини зародження у Церкві монашого типу життя та окреслено його головні цілі, а саме: свідчення світові про непроминаючі євангельські цінності, про присутність Господа та про скороминущість цього життя. Монах як досконалий християнин був покликаний бути образом Христа, маючи завжди спрямованим свій погляд на воскреслого Господа².

Одним із ключових моментів розвитку візантійського монашества була реформа ігумена монастиря Студіоса у Константинополі преп. Теодора Студита (759–826). Одним із найголовніших її принципів було повернення до традиції Отців, яка опиралася, без сумніву, на Святому Письмі. Розуміння преп. Теодором монашої спільноти як одного тіла міцно утвердило концепцію кеновійного чернецтва, в якому місце настоятеля є окреслене поняттям отця-батька. Повернення до древніх монаших традицій означало оновлення духовного життя у євангельській убогості й жертвній братній любові. Досвід

² бр. Орест Дверницький, *Початки східного монашества* // МКМ, с. 13.

Студійського монастиря є цінний ще й тим, що ченці мусіли долати труднощі переслідування, пов'язаного з іконоборством³.

Практично враз із прийняттям Київською Руссю християнства зародилося на наших землях й монаше життя. Києво-печерські ченці були не лише духовними провідниками народу, але й займалися харитативною допомогою. *“Монашество Київської Русі зуміло саме пристосуватися до тодішніх обставин і потреб населення. Воно не було зашкарбулим, а творило новий досвід, новий, відмінний від візантійського, образ монашого способу життя. І життєздатність монашества полягає в тому, щоб воно віднаходило себе в різних ситуаціях та умовах суспільно-культурного життя українського народу”*⁴.

Два доповідачі представили розвиток монастирів на території сучасної України після Берестейського з'єднання (1596) у з'єдиненій та нез'єдиненій Церкві⁵. Реформа монашого життя призвела до народження монашого чину. За ініціативою митрополита Йосифа Велямина Рутського та архієпископа Йосафата Кунцевича відбулася реорганізація чернецтва у з'єдиненій Церкві, метою якої було піднесення духовного й інтелектуального рівня Церкви. Митрополит Йосиф практично заснував чин, котрий намагався поєднувати споглядалне та активне, апостольське життя. Однак, без сумніву, він вважав, що монаше життя має переслідувати духовні цілі. Як акцентував доповідач, *“Рутський своєю реформою розширив поняття “монашества” до того, що ми сьогодні називаємо “богопосвячене життя”*⁶.

Неможливо переоцінити внесок митрополита Андрея Шептицького у розвиток чернечого життя в Україні. Слід сказати, що саме він звернув увагу на те, яке значення і яка місія чернецтва в УГКЦ. Насамперед його заслуга полягає в тому, що він побачив потребу відро-

³ єрм. Богдан Дзюрах, ЧНІ, *Реформа візантійського монашества за преп. Теодора Студита (759-826)* // МКМ, с. 16-36.

⁴ єрм. Ігор Гарасим, ЧСВВ, *Старокіївська монаша традиція* // МКМ, с. 49.

⁵ архієп. Ігор Ісіченко, *Дороги українського монашества після Берестейського з'єднання* // МКМ, с. 52-75; єрм. Артемій Новіцький, ЧСВВ, *Реформа монашого життя у з'єдиненій Церкві та його подальша доля* // МКМ, с. 78-93.

⁶ єрм. Артемій Новіцький, ЧСВВ, *Реформа монашого життя...* // МКМ, с. 92-93.

дження у нашому народі древньо-руського чернецтва. Крім цього, завдяки його старанням у нашій Церкві були прищеплені східні вітки західних чинів і згромаджень. Він наголошував на таких принципах монашої обнови: вірність Євангелію та Святоотцівському Переданню, покладення молитви в основу всього монашого подвигу, служіння чернецтва поєднанню Церков. Чернецтво повинно цуратися почуття другорядности, духовної пасивности і пошуку лише власної вигоди. Богопосвячені особи покликані розвивати у повноті дар хрещення, стаючи таким чином правдивими послідовниками Христа – досконалими християнами⁷.

Дуже цінним внеском у загальну скарбницю монашого досвіду нашої Церкви всіх часів були ченці та черниці, котрі мужньо вистояли переслідування після ліквідації УГКЦ у 1946 р. Тому пізнання й усвідомлення того скарбу, котрий вони витворили за час підпілля, було предметом доповідей на вищезазначеній Конференції⁸. Доповідачі насамперед висловили Господеві вдячність за дар для кожного монастиря, чину чи згромадження тих богопосвячених осіб, які безстрашно свідчили про Христа і зберегли незаплямленою свою віру. Було також згадано про ті труднощі, з якими стикнулось чернецтво у катакомбній Церкві, зокрема, брак систематичного виховання у новіціяті, відсутність спільнотного життя, богословської освіти тощо. Аналіз цих недоліків є важливим тому, що вони значною мірою даються взнаки після виходу з підпілля і часто є причинами незгод і конфліктів у наших спільнотах⁹.

⁷ ерм. Ярослав Приріз, ЧНІ, *Митрополит Андрей Шептицький і відродження монашества в УГКЦ* // МКМ, с. 95-117.

⁸ с. Анастасія Заброцька, СНДМ, *Досвід життя жіночих чинів і згромаджень УГКЦ у підпіллі* // МКМ, с. 119-151; ерм. Віталій Дуткевич, ЧСВВ, *Досвід монашества УГКЦ в підпіллі* // МКМ, с. 156-158; с. Надія Голейко, ЗСНСДМФ, *Досвід життя монашества УГКЦ у підпіллі (формація, плекання покликань, апостоляту, спільне життя, кризи)* // МКМ, с. 159-166; с. Петра Процак, ЗСМСВ, *Досвід життя Згромадження сестер милосердя св. Вінкентія у підпіллі* // МКМ, с. 167-173.

⁹ ерм. Віталій Дуткевич, ЧСВВ, *Досвід монашества УГКЦ в підпіллі* // МКМ, с. 157-158.

Учасники Конференції не оминули також застанови над значенням західного монашества в житті Східної Церкви в Україні, яке мало свій вплив з ранніх часів християнства на Русі як із внутрішніх, так і зовнішніх причин.

Кілька доповідей мали аналітичний характер. Доповідачі доклали багато зусиль, щоб підготувати доповіді про стан монастирів, чинів і згромаджень та розвиток монашої формації у 1990–2002 роках. Було зазначено, що станом на 2003 рік більшість богопосвячених осіб є молодшими від 30 років, а лише 12% належить до пенсійного віку, а це означає, що наявна небезпека розриву поколінь. Наступні проблеми, які чекають вирішення, це, зокрема, підвищення рівня освіти ченців і черниць, випрацювання програми виховання покликань, виховання кваліфікованих духівників. Не другорядну роль відіграли б також періодичні зустрічі виховників новіціату, настоятелів, економів тощо¹⁰. Це поглиблювало б так потрібну співпрацю між інститутами богопосвяченого життя, сприяло б їх консолідації. Водночас було також порушено питання відносин монастирів, чинів і згромаджень з єпархіальними єпископами, духовенством¹¹.

Важливі церковні документи ніколи не оминали питання покликання і служіння чернечих інститутів. Документи II Ватиканського Собору, навчання Павла VI та Івана Павла II звертають увагу на такі принципи віднови монашого життя:

- 1) повернення до первісної і власної харизми;
- 2) повернення до традицій, які становлять спадщину;
- 3) пристосування до вимог та потреб сьогодення¹².

Доповідачі звертали увагу на численні сучасні виклики, які стоять перед українським чернецтвом, та очікування Церкви від богопосвячених осіб. Ці очікування були проаналізовані під багатьма аспек-

¹⁰ ерм. Корнилій Яремак, ЧСВВ, *Богосвячене життя в Україні (1990-2002 роки)* // МКМ, с. 253-278; с. Мирослава Яхимець, СНДМ, *Питання монашої формації в Україні у 1990-2002 роках* // МКМ, с. 280-295.

¹¹ ерм. Маріюш Міхалік, МТАА, *Співпраця між богопосвяченими особами як взаємний обмін дарів та служінь* // МКМ, с. 320-329.

¹² ерм. Фернандо Браво, ЗВС, *Богосвячене життя у світлі II Ватиканського Собору й у вчenni Павла VI та Івана Павла II* // МКМ, с. 216.

тами: богословським, духовним, апостольським, церковним і правничо-канонічним. Завдання чернецтва полягає в тому, щоб *“бути вбогими з убогим Христом, послухними з послухним аж до смерти Христом та чистими, невинними з непорочним Христом, нашим перовзором та натхненником богопосвяченого життя”*¹³. Все чернече життя повинно бути спрямоване на осягнення святости, *“бо нічого більше нам особисто й спільно в нинішній нашій Церкві й Україні не потрібно, лише святих, Богу відданих людей”*¹⁴.

Питання ідентичности чернецтва пов’язане з еклезіологією УГКЦ, з питанням віднови літургічної totoжности та з відновленням первісної і притаманної нашому чернецтву термінології, котра має не лише теоретичне значення, але й практичне застосування у формуванні богопосвячених осіб¹⁵.

На Конференції було приділено увагу аналізу впливу суспільно-політичних умов на формування, місію і поведінку богопосвячених осіб¹⁶ та пов’язану з ними проблему кризи монашого покликання¹⁷. Цілков зрозуміло, що протягом кількох останніх десятиліть радянської дійсности у суспільстві виробилися *“антимонашії”* стереотипи, котрі воно повинно долати. Неодмінно пов’язане з цим питання плекання покликань. Тому Конференція зверталася до єрархії та керівництва єпархіяльних семінарій з проханням *“приділяти більшу увагу плеканню покликань до богопосвяченого життя та формуванню семінаристів і всіх вірних у душі пошани до цього покликання у Церкві”*¹⁸.

¹³ преосв. Софрон Мудрий, *Сучасні завдання та очікування Церкви від інституцій богопосвяченого життя на початку третього тисячоліття* // МКМ, с. 250.

¹⁴ Там само, с. 250-251.

¹⁵ єрм. Матей Гаврилів, ЧСВВ, *Самооцінка монашого життя у світлі нових викликів* // МКМ, с. 303-310.

¹⁶ М. Маринович, *Вплив суспільно-політичних умов на формування і місію богопосвячених осіб* // МКМ, с. 229-235; єрм. Теодор Мартинюк, *Вплив суспільно-політичних умов на постать чи поведінку богопосвячених осіб* // МКМ, с. 238-243.

¹⁷ єрм. Генрик Дзядош, ТІ, *Причини кризи покликання богопосвячених осіб* // МКМ, с. 312-218.

¹⁸ *Підсумки Конференції* // МКМ, с. 334.

До третьої групи доповідей, яка висвітлювала богословський характер богопосвяченого життя, можна віднести роздуми єрм. Діонісія Ляховича (тепер єпископа) під назвою “Пресвята Тройця – найвищий зразок монашого життя”¹⁹. Троїчна пасхальна любов, життя згідно з Євангелієм, духовність сопричастя з братами-сестрами та з Церквою, на його думку, є базою монашого життя. Отже, Конференцію монашества можна б назвати прелюдією майбутнього Собору.

Перша сесія Собору, яка була присвячена одному питанню – ідентичності сучасного українського греко-католицького чернецтва – розглянула такі її аспекти: богословський, історично-патристичний, літургічний та еклезіяльний.

Оскільки соборове питання безпосередньо пов’язане з розумінням ідентичності цілої Греко-Католицької Церкви, бо ж монашество є її невід’ємною складовою, то, цілком логічно, перша доповідь заторкнула саме цю проблему. Блаженніший Патріярх Любомир акцентував на тому, що під ідентичністю слід розуміти Боже покликання. Яке покликання має наше чернецтво? Не підлягає сумніву те, що ми є і повинні бути у Католицькій Церкві носіями східної візантійської традиції. Неодмінне завдання чернецтва – плекати цю традицію і її розвивати. З цього випливає й інше завдання, а саме: служіння єдності християн, бо ж хто, як не чернецтво, є покликане до умиротворення поділів і конфліктів через постійну молитву. Для виконання цих двох завдань, на думку Блаженнішого, необхідно пізнавати, досліджувати, заглиблюватися у тисячолітню скарбницю монашої традиції, а зокрема нашої рідної, питомої нашому народові²⁰. Співдоповідач п. М. Маринович акцентував на ролі українського чернецтва у визнанні патріярхату нашої Церкви²¹.

¹⁹ єрм. Діонісій Ляхович, ЧСВВ, *Пресвята Тройця – найвищий зразок монашого життя* (кілька думок з приводу приготування до Собору монашества) // МКМ, с. 205-214.

²⁰ Див. *Ідентичність УГКЦ – вірність справі єдності Церков й автентичній Київській традиції* // Патріярша Комісія для справ монашества УГКЦ, *Преображення у Господі. Матеріали Собору монашества УГКЦ 2004 р.*, Львів 2005, с. 18-23 (далі – МСМ).

²¹ М. Маринович, *Ідентичність УГКЦ – вірність справі єдності Церков й автентичній Київській традиції* // МСМ, с. 25-28.

Еклезіяльний вимір монашої ідентичности полягає в тому, що Церква є місцем вираження чернецтва. Богопосвячене життя *“най-вірніше наслідує і постійно представляє у Церкві спосіб життя, що його Ісус – найдосконаліший серед посвячених і посланий Отцем в ім'я його Царства – обрав і запропонував учням, які пішли за ним”*²². Чернецтво є настільки пов'язане з Церквою, що *“добре сформована і мотивована віднова монашого життя могла б означати також для нас справжній церковний розквіт”*²³. У Церкві богопосвячене життя є видимим знаком тайни Відкуплення. Монашество може і повинно всім показати, як можна жити спільним життям у братерстві і мирі, роблячи таким способом воскреслого Христа видимим для всіх людей²⁴. Монахи і монахині повинні жити так, щоби бути пророками у Церкві, беручи участь у пророчій місії Христа²⁵.

У викладі богословського значення монашого життя було акцентовано, що *“вихідним пунктом чернецтва є бажання повної, осмисленої і виняткової відданості “уподібненню до Христа”, яке бере початок у сотворенні і досягає вершини у вочлненні”*²⁶. Бути богопосвяченою особою – означає боротись проти гріха всіма тими засобами, які передали наші попередники. Всяка праця ченця повинна бути підпорядкована головній меті – єднанню з Христом, яке дає змогу подивитися поза цьогочасні та земні турботи. Так богопосвячені особи стають знаками есхатологічного сповнення²⁷. Було виділено сім богословських принципів монашого покликання: 1) монах – це людина, яка шукає Бога; 2) монах – це людина, яка іде за Богом; 3) монах – це людина, яка живе у Бозі; 4) монах – це людина, якою живе Бог; 5) монах – це людина, яка кається завдяки благодаті Свя-

²² Іван Павло II, апост. повч. *Богопосвячене життя*, Львів 1997, с. 22.

²³ Іван Павло II, апост. лист *Світло Сходу*, Ватикан 1995, с. 27.

²⁴ о. Джермано Марані, ТІ.

²⁵ ерм. Артемій Новицький, ЧСВВ, *Спільнота як Церква* // МСМ, с. 176.

²⁶ Архиепископ Клавдіо Гуджеротті, *Богословське розуміння ідентичності монашого покликання* // МСМ, с. 38.

²⁷ Там само.

того Духа; 6) Святий Дух є автором монашого життя; 7) монах – це людина, яка спілкується і ходить перед Богом²⁸.

Якщо розглядати ідентичність монашества у світлі Пресвятої Тройці як досконалої спільноти Трьох Осіб, то *“Церква закликає нас будувати монашу ідентичність за найвищим зразком Пресвятої Тройці. Начало обичне повсякчас закликає нас діяти “в ім’я Отця і Сина і Святого Духа”, славити “Отця і Сина і Святого Духа нині і повсякчас...”, а не шукати своєї слави та задоволення; закликає стреміти до святості Бога Отця, кріпости Сина, животворчости і безсмертності Духа, і то “в Дусі та правді”, бо “таких поклонників шукає собі Отець” (див. Йо. 4, 23) на особовому, спільнотному й церковному рівнях”*²⁹.

Собор звернув увагу на те, яким було розуміння богопосвяченого життя у патристичну добу. Для Отців Церкви монахи – це християни, які бажають досконало сповнювати своє покликання, а монаше життя не має іншої мети, як лише спасіння душі через дотримання усіх заповідей Божих³⁰. Чернецтво становить видимий знак сили Святого Духа, саме завдяки йому чернець може здійснювати свій аскетичний подвиг. Цього духовного досвіду не можна набути лише читаючи книжки, досвід Духа здобувається в постійному очищенні та переображенні “старої людини” у “нову” під проводом духовного отця чи духовної матері. Одним із першочергових завдань у вихованні богопосвячених осіб є виховання вміння розпізнавати голос Божий і давати на нього добровільну відповідь, а отже, йдеться тут про тісний і особистий зв’язок з Господом³¹.

Літургічний аспект є невід’ємним від ідентичности монашества, адже чернець чи черниця понад усе повинні бути людьми молитви.

²⁸ ерм. Григорій Планчак, *Богословське розуміння ідентичности монашого покликання* // МСМ, с. 46-49.

²⁹ ерм. Діонісій Ляхович, ЧСВВ, *Троїчний характер монашої тотожности* // МСМ, с. 150.

³⁰ Кардинал Томаш Шпідлік, ТІ, *Монаше життя згідно з переданням Отців* // МСМ, с. 52-53.

³¹ ерм. Богдан Дзюрах, ЧНІ, *Ідентичність монашої особи згідно з ученням Святих Отців та виклики сучасної доби* // МСМ, с. 76-90.

Літургія є засобом і вираженням спільного життя у Христі. Вона є моделлю, яка формує нашу молитву, навчає нас біблійної, безперестанної, пильної молитви. Літургія навчає нас молитися регулярно, у визначеній порі. Вона вчить нас молитися традиційною, церковною молитвою³².

На I сесії Собору було звернуто увагу на важливість і необхідність вивчення літургії, адже за її допомогою відбувається виховання богопосвяченої особи. Літургія містить у собі постійну діалектику між відправою і вихованням³³. Тому *Інструкція застосування літургійних приписів ККЦ зазначає: “Доцільно, щоб відновлення монашества у східних Католицьких Церквах (...), дозволило монастирям знову стати місцем, у якому церковне правило відправляється піднесено і урочисто”*³⁴.

Доповідачі, співдоповідачі та робочі групи висловили кілька практичних пропозицій і побажань, які мали б допомогти всьому нашому чернецтву усвідомлювати і поглиблювати розуміння своєї ідентичності. Передусім було зазначено потребу розвитку внутрішнього духовного життя, щоб ми могли бути автентичною іконою Христа. Наша ідентичність впливає із євангельського покликання. Ціле наше життя є дорогою у пошуках своєї ідентичності, зростання у духовному подвизі. Треба давати собі відповідь на фундаментальне запитання, чи шукання Бога є справді єдиною метою наших спільнот і кожного із нас зокрема?

Ідентичність монашества відображається у досконалій вірності євангельським принципам убогости, чистоти і послуху. Наявна також потреба повернення до джерел, якими є святоотцівські традиції. Неодноразово на Соборі було акцентовано, що питання ідентичності є пов'язане з відродженням автентичного духовного батьківства і материнства. Було запропоновано повернення до класичної моделі виховання богопосвячених осіб, що впливає з поступового впро-

³² Архимандрит Роберт Ф. Тафт, ТІ, *Літургія як місце формування ідентичності у посвяченому житті* // МСМ, с. 94-109.

³³ Там само, с. 107.

³⁴ п. 98.

вадження в монаше освячення (послушництво-рясофор-мала схима-велика схима).

Монаші спільноти не є “церквою у Церкві”, а є частиною рідної Церкви, вони повинні черпати розуміння ідентичності із загальної скарбниці і почуватися з’єднаними з нею. Тому важливою є справа гармонійної і плідної співпраці єпископату, парохів, душпастирів УГКЦ з чинами, монастирями і згромадженнями, як також координація праці між монашими спільнотами з допомогою Ради вищих настоятелів.

Щодо літургійного аспекта монашої ідентичності було зазначено про брак літургійних текстів в українському перекладі, без яких неможливо налагодити відповідне служіння церковного правила, котре є основою молитовного життя богопосвячених осіб.

Звернення Блаженнішого Любомира до учасників Собору

ЗМІСТ

Слово на відкриття Конференції еромонаха Венедикта (Валерія Алексійчука), голови Секретаріату конференції	5
<i>владика Богдан Дзюрах</i> Ідентичність, виховання, післанництво. Взаємозв'язок між ними.....	9
<i>владика Ярослав (Приріз)</i> Представлення Документа Собору монашества УГКЦ “Ідентичність монашества в покликанні і служінні”	20
<i>єрм. Ілля Мамчак</i> Ідентичність монашества УГКЦ. Головні висновки I сесії Собору	34
<i>о. Роман Лагіш</i> Богословські засади післанництва богопосвячених осіб	46
<i>о. Джермано Марані, ТІ</i> Післанництво монашества в есхатологічному вимірі Церкви....	56
<i>єрм. Мануїл (Пишкович)</i> Історичні аспекти розвитку апостольського служіння богопосвячених осіб	63
<i>о. Давид Назар, ТІ</i> Інкультурація апостольського служіння монашества УГКЦ....	84
<i>с. Луїза Цюпа, СНДМ</i> Участь богопосвячених осіб у катехитичному служінні. Стан і перспективи	94
<i>с. Йосафата Кудла, СНДМ</i> Роль монашества у праці з родинами	103
<i>Леся Брацюнь</i> Співдоповідь “Роль монашества у праці з родинами”	113
<i>с. Петра Процак, ЗСМСВ</i> Монашество і служіння потребуючим	120

владика Гліб Лончина

Плоди Собору монашества очима Єпископату Церкви 139

с. Дія Стасюк, ЧСВВ

Плоди Собору монашества.

Результати анкетування монашества 151

єрм. Діонисій Заведюк ЧСВВ

Плоди Собору монашества очима представника однієї

з великих чоловічих монаших спільнот УГКЦ..... 168

м. Маргарета Гутник, ЧСВВ

Плоди Собору монашества УГКЦ очима великих

жіночих монаших спільнот..... 179

о. Йосафат Моцич

Плоди Собору монашества очима малих

чоловічих монаших спільнот..... 187

с. Теодора Шулак, МНІ

Плоди Собору монашества очима малих

жіночих монаших спільнот..... 192

с. Людмила Панасюк, СНДМ

Завдання і труднощі місійного служіння

на теренах Східної України 197

Слово на закриття Конференції єромонаха Венедикта

(Валерія Алексійчука), голови Секретаріату конференції..... 200

Науково-популярне видання

Преображення у Господі
Матеріали III сесії Собору монашества УГКЦ
«Служіння і післанництво»

Літературний редактор

Марія Ріпей

Художній редактор

Мар'яна Пелех

Верстка

Юрій Пелех

Підписано до друку 28.08.09. Формат 60x84/16.

Папір офс. Офс. друк. Ум.-друк. арк. 12.1.

Ум. фарбовідб. 12,5. Обл.-вид. арк. 8,4.

ТЗОВ Видавництво «Свічадо»

(Свідоцтво серії ДК №1651 від 15.01.2004 р.)

79008, м. Львів, а/с 808, вул. Винниченка, 22.

Тел.: (032) 235-73-16, факс: (032) 240-35-08

e-mail: post@svichado.com, url: www.svichado.com